

מערת ירוחות עלולה לפרוץ בשבוע הבא, באירועים לזכר אברהם ("יאיר") שטרן, במלאת עשרים שנה להיגותו. האגף השוביניסטי הקיצוני של יוצאי לח"י, בהנהגת ד"ר ישראל שייב, הסנסה לשאתיחן בעיני דויד בן-גוריון ונערי חצרו, החליט לנקוט פעולה, כדי להרחיק מן האירועים את יריביו, ולהפקיע את זכר שטרן לעצמו. ידיבים אלה, שהם רוב יוצאי לח"י, וכוללים את הצמרת שהצטרפה לפעולה השמית, וחברים שהצטרפו לאחדות העבודה, מפ"ם ומק"י, עשויים להחליט לעסוד על שלהם, אפילו יביא הדבר לפיצוץ האזכרה עליידי שייב. מקווה להיעזר בבן גוריון, שהראה לאחרונה סימנים שהוא רוצה לפרוש חסותו על אנשי לח"י, אותם שלח בשעתו למרפתי-העיניים הבריטיים.

מספר רב של צירויות, פרט לצירויות הגוש המזרחי, יועלה השנה לדרג שגרירויות. חשיבותה הבינלאומית העולה של ישראל, תשתקף גם בעובדה, שארצות רבות, אשר התפקדו עד כה ביחסים דיפלומטיים עם ישראל ללא שיגור נציג תושב, תפתחנה השנה את נציגויותיהן בארץ.

תגובתה המעשית הראשונה של ממשלת דרום אפריקה,

העם ירח הדבש

טום אמבויה, אחד המנהיגים האפריקאיים הבולטים בקניה, בא לבלות את ירח-הדבש שלו בארץ, כאורח ההסתדרות. שרת-החוף נתקבלה לראיון אצל המיקאדו, בראשית מסעה במזרח אסיה. שרה-אצר סייר במדינת נזר נאט"ו, כדי לרכוש לישראל האסיה תית מקום בשוק האירופי המשותף. ואילו בלאגוס אשר בניגריה, התכנסה ועידה אפ" ריקאית פרו-מערבית, אשר אופיייה הידודי תי לישראל הובטה, עם החלטת מדינות קולגה להחרימה.

לכל אורך החזית הבינלאומית, הצליחו השבוע מעצבי המדיניות הישראלית לבצר עמדות, להרחיבן ולשפרן. הנתיחתם היתה פשוטה ועקבית: ישראל היא חלק מן המערב, לכן אפשר לרכוש את ידידות כל ידידי המערב — באירופה, באפריקה ובי אסיה.

אחרת, אפילו בדרכים חוקיות. כל מגע בין ישראלי לבין זרים, אפילו אין לו כל קשר לריגול או למסירת ידיעות, פסול מעיקרו.

גישה זו משותפת לפאשיסטים ולקומוניסטים מכל המינים. ואין זה מקרה שכל הפאשיסטים הידועים בארץ, פרצו השבוע במקהלה-עתונאית קולנית, כדי להגן על הח"ק הזה.

קשרים במקרה. ההשקפה הדמוקרטית המקובלת, שונה לחלוטין — והיא פיקחית בהרבה.

השקפה זו אומרת, כי מדיניות-החוף כפופה לנסיבות משתנות, ועל כן היא עשויה להתחלף תדיר. בעוד הממשלה היא הלת מדיניות מסויימת, בהתאם לצורכי ה" שעה, היא רואה בעין טובה קשירת קשרים פרטיים אחרים על ידי אורחיה — מתוך הנחה כי קשרים אלה יעמדו למדינה מה, כשיהיה צורך לשנות את המדיניות הרשמית. תפקידו של שרות-הבטחון לפקח באופן דיסקרטי על הנעשה, כדי שהקשרים הרבים לא יתנהנו לדרגת ריגול. במדינות רבות נעזרים שרותי-הבטחון בקשרים של האופוזיציה.

כך, בעוד שבריטניה הגדולה ניהלה, בי שנות השלושים, מדיניות אנטי-קומוניסטית קיצונית, קשרה האופוזיציה השמאלית קשרים עם ברית-המועצות ועם מנהיגים קומוניסטיים אחרים. כשהתקיף היטלר את רוסיה, הפכו קשרים אלה חיוניים. מנהיג שמאלי מובהק, סטאפורד קריפט, נשלח על ידי צירציל לכהן כשגריר בריטי במוסקבה. אנשי-שמאל אחרים הוצנחו מאחורי קווי של טיטו ביוגוסלביה, והכשירו את הקרקע לקרע סטאלין-טיטו. בעלי הקשרים האנטי-קומוניסטים הושמה בינתיים, במקרה.

למחרת המלחמה, כשחזרה בריטניה לקו של מלחמה קרה בקומוניזם, סולקו אנשי השמאל מן העמדות, ואנשי הימין הפעילו את קשריהם שלהם. אולם גם כיום מוסי פים בריטים רבים, כפרטים וכנציגי גופים שונים, לקשור קשרים עם גורמים קומוניסטיים וניטראליסטיים. הממשלה אינה מפ" ריעה להם — שהרי אין לדעת אם מחר לא יהיו קשרים אלה חשובים מחדש.

טרור למען מונופול. השליטים של ישראל הצעירה, השיכורים עדיין מתחושתי השלטון, והחסרים כל מסורת אמיתית או שאולה, רחוקים מגישה מפוכחת כזאת. מני וגמור עמם להתזיק בידיהם מונופול מוחלט על כל קשרי-החוף, לנתק את כל הקשרים האחרים בכוח הטרור והסחר.

ברגע שייסגרו, השבוע, שערי בית-הסוהר מאחורי אהרון כהן, יצטרכו אורחי ישראל להחליט בלבם אם רצונם במדינה מונוליתית, בעלת קול אחד ויחיד, או במדינה דמוקרטית, בעלת קולות רבים.

אם ישלימו עם הגישה הרשמית, יצטרך כי גם להשלים עם תפיסה, האומרת ש" ממשלת-ישראל לא תשתנה לעולם, שמדיניות-החוף הישראלית תשאר נוקשה ובלתי משתנה — ושכשלוך הקו הרשמי יהיה כרוך באבן המדינה עצמה.

אם לא ירצו להשלים עם תפיסה זו, חייבים הם לקום נגדה עתה — לפני שהיא תשתרש סופית, לפני שיאחרו את המועד.

פרשת כהן

גזילים שרובים

הכל התכונן לרגע המר: כניסתו של אהרון כהן לבית-הסוהר. בבגעת-הביבה, שם נשא בשבוע שעבר את הרצאתו האחרונה, התכנסו החניכים, ערכו לו מסיבה, הזכירו לו את דבריו רבי עקיבא, בעת שעונה ל" מות: "אני רואה גזילים שרופים, ואותיות פורחות באחורי" הנמשל: כהן יהיה בבית הסוהר, אך התורה שהרביץ בדור שלם של חניכים — האחזה העברית-ערבית וכיבוד הלאומיות הערבית — תישאר איתנה.

במשקו של כהן, שער-העמקים, נערכה מסיבת-פרידה סגורה. המשק אף הוציא גליון מיוחד של עלונו, הבטיח: "שעה קשה היא עתה למשפחתו של אהרון, ואנו ביתו הקיבוצי, מחוקים את ידה. משותפת היא אמונתנו בנקיון כפיו של אהרון, ו" התקפה איתנו שצידקתו נשא לאור." "לא אהיה היחיד." אך מסמר העלון היו דבריו של אהרון כהן עצמו, שהיה מעין דברי-פרידה מן הקיבוץ ומן התנועה.

כתב אהרון כהן:

רצוני הוא, כי ידעו חברי וידידי: קיי בלתי את פסקי-הדין ואת גזרי-הדין בקורי (המסך בעמוד 10)

"אני רואה כלום!"

הם היו מוכנים לשלם את המחיר: הע" מקת הטהום הפעורה בין ישראל וברית-המועצות. השבוע טען עתון סובייטי, כי שגרירות ישראל במוסקבה קשורה במנגי נזייה-חושך של המערב, וכי היא משתמשת בבתי-הכנסת כדי להפוך את יהודי ברית-המועצות לבוגדים. היה זה ביטוי ברור ל" החלטה סובייטית, למנוע בעתיד כל מגע בין דיפלומטים ישראלים לבין יהודים סובייטיים.

קוד אחד ויחיד. הנצחנות וההישגים של מדיניות-החוף הישראלית היו גלרי יים לעין. פחות גלויה היתה נקודת-החול שה עיקרית שלה: הנוקשות המוחלטת. בקשרה את כל גורלה בגורל המערב, לחיים או למות, שורפת ישראל בהדרגה את כל הגשרים למדיניות אלטרנטיבית.

הדבר נעשה לא רק בחוף, אלא גם בפנים. חוק דיני עונשין (בסחון המדינה) תשי"ז, על מיו נידון אהרון כהן, לא נועד בעיקרו למלחמה בריגול. מטרתו העיקרית היא, למנוע בכוח בעד פרטים וגופים בישראל, לקיים מגע עם גורמים זרים, לקשור קשרים ולנהל מדיניות עצמאית.

המחשבה המתגלמת בחוק זה, אופיינית למשטרים טוטאליטאריים-מונוליסטיים. למדינה יש מדיניות-חוף, אסור לאזרח — או לקבוצה של אזרחים — לנהל מדיניות-חוף

אחד הקוריוזים של השבוע: בעוד אהרון כהן התכונן להיכנס לבית-הסוהר, בעתו מעט עם סוכן קומוניסטי, מתרעמים עיתוני ישראל על כונת שרות-הבטחון ה" סובייטי למנוע מעט בין אזרחים סובייטיים לבין שליחים ישראלים.

על עמדת ישראל נגדה באו"ם: הפסקת טיסות "אליעל" ליוהנסבורג. דבר זה עלול לשבש את תוכניות הפיתוח של חברת התעופה הלאומית, שהתכוננה להפעיל את שני מטוסי נואינג ב"720 החדשים, בקו לודיוהנסבורג. אם אמנם לא תורשה אליעל לטוס בקו זה, תיאלץ להפעיל את המטוסים החדשים בקווים הקצרים לאירופה. דבר שיחייב את מכירתן המהירה של הבריטניות. הצעה אחרונה של קובה לקנות את הבריטניות תמורת סוכר לא נתקבלה, מאחר ולישראל אין מה לעשות עם סוכר זה.

סערה תפרוץ במפלגה הדתית-לאומית בעקבות התמרי דותם של צעירי המפלגה נגד המנהיגות המסורתית. הצעירים הקימו מוסדות לפעילות פוליטית עצמאית, עוררו את כעסם של מנהיגי המפ" לנה, המנסים לפעול נגדם על-ידי הקמת גוש צעירים הנאמן למנהיגות. הצד הראשון בפעולה נגד המנהיגות יהיה התקפה של הצעירים על מדיניות המפלגה ביחס לביטול המימשל הצבאי. הצעירים, התובעים את ביטול המימשל, יקימו ועדה להתקרבות ערבית-יהודית, שתפעל באופן מחסי נגד המפלגה, בישוב הערבי. התביעה הבאה של הצעירים: הפקדת תיק ההסברה של המפלגה, הנמצא כיום בידי עסקן פא"י שעבר למפד"ל, בידי איש מפלגה מסויים, התומך בקו הצעירים.

יושבראש המועצה לביקורת פרטים ומחוזות, הד"ר מאיר שוחטמן, ונציג מבקרי הפרטים במועצה, יועמדו לבידור פנימי במועצה, על התנהגותם בקשר למרט הישראלי, "ניני". נגד שוחטמן האשמות כי הביע את דעתו שיש לפסול את הסרט, לפני שחזה בו, ואילו נגד מבקר הפרטים הועלתה האשמה שלחץ על יצרני הסרט שיבטיחו לו לממן סרט בביומו.

הסרט הישראלי "סינייה" יוצג במסטיבל הפרטים בי ברלין כנציג הפרטים הישראליים.